

napísal **Slavomír Szabó**

Nikdy nezabudnem na toho muža. Nemôžem. Vlastne neprejde ani deň bez toho, že by som naň nemyslel. Pripomína mi ho najmä lipa, čo rastie rovno pred kostolom. Pod ňou sedel. Tam čakal. Čakal na svetlo a ja som sa ho bál. Rozumejte mi, každý by sa bál. Boli to čudné roky, v ktorých sa hostia nevítali s otvorenou náručou, ale vyhánali kameňmi. Hostia znamenali riziko. Prijímali sa ako predzvesť novej smrti. Hrozilo, že prinášajú do dediny mor.

Aj teraz, keď tu prichádzam z poľí, stačí mi jeden jediný pohľad na košatú korunu onoho stromu a všetko sa mi opäť vynorí v pamäti. Bola to náhoda? Bol to osud? Už ma kamienky netlačia do nôh, ako keď som vtedy kráčal po tejto ceste. Bol som bosý, teraz mám kožené čižmy. A neobzerám sa vystrašene naokolo, keď voľakoho zočím. Preč sú tie časy, keď Tibava takmer vymrela. Prišli sem noví ľudia. Žijú tu, pracujú, modlia sa a privádzajú na svet deti. Hej, je ich ešte stále málo. Na mojom statku mám len troch paholkov, i keď by som potreboval ešte raz toľko. A pritom to nie je tak dávno, keď som bol ako oni. Chodil som z dediny do dediny, hľadal gazdov, čo by si ma najali. Lenže gazdovia postupne mizli. Čierna smrť – tak sa tomu hovorilo a táto pliaga nebola len na Zemplíne. V celom Uhorsku, ale aj iných krajinách, kapali ľudia na mor po tisícoch. Vojny a choroby, taký bol vstup do nášho storočia. Niektoré dediny celkom vymreli. O mŕtvych človek zakopával na každom rohu. Ich telá postupne černeli, morové hľuzy na nich

praskali a smrdeli strašnejšie, ako je to vôbec možné opísať.

Musím upokojiť tok mojich nesúrodých myšlienok, ak vám to mám vyjaviť celé po poriadku. Chcem na chvíľu zabudnúť na svoje starosti o polia, stáda i vinicu. Potrebujem sa sústrediť. Postupne a pomaly, aby som na nič nezabudol, aby ani Tibavčania nezabudli na to, aký tu majú vzácny poklad.

[Celý príbeh si môžete prečítať na stránkach L. S. Pravé orechové](#)

{comments on}